

ἦσαν, ἐὰν ὑπῆρχον ἀνατεθειμένα καὶ ὅσα ἔτα-
ζαν οἱ μὴ σωθέντες.»

* *

Περὶ τῶν ἀσώτων ἔλεγεν ὅτι ὁμοιάζουσι πρὸς
συκᾶς φυτρωμένας ἐπὶ κρηνοῦ, τῶν ὁποίων
τοὺς καρπούς ἄνθρωπος μὲν δὲν ἀπογεύεται,
κῆρακες δὲ καὶ γύπες μόνον τρώγουσι.

ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

—

Ἱστορία.—Κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶ-
νας ἡ ἑορτὴ τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου, συνε-
ωρτάζετο τῇ ἑορτῇ τῶν Θεοφανίων (6 Ἰανουα-
ρίου) ὅπως μέχρι τῆς σήμερον ποιοῦσιν οἱ Ἀρμε-
νιοὶ ἐν τῇ Δύσει δὲ τὸ πρῶτον ἐχωρίσθη ἡ ἑορτὴ
αὕτη κατὰ τινὰς μὲν ὑπὸ τοῦ Πάπα Ἰουλίου
(337 - 352), κατ' ἄλλους δὲ ὑπὸ τοῦ Πάπα,
Λιβερίου (352 - 366) τεθείσα 12 ἡμέρας πρὸ
τῆς 6 Ἰανουαρίου, ἤτοι τῇ 25 Δεκεμβρίου,
ὑπὸ τὸν τίτλον: *natalis Domini corporalis*
(ἡ κατὰ σάρκα γέννησις τοῦ Κυρίου) καὶ
ἀπὸ τῆς Δύσεως ἡ ἑορτὴ αὕτη ἦλθεν εἰς
τὴν Ἀνατολήν. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος τῷ
386 κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ὁμιλῶν λέγει:
«οὐπω δέκατον ἐστὶν ἔτος ἐξ οὗ δὴλη καὶ γνώ-
»ριμος ἡμῖν ἡ ἡμέρα αὕτη γεγένηται. Τίτλος
δὲ τοῦ λόγου τούτου ἐστὶν ὁ ἐξῆς: «Λόγος ὁβ'»
εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν
I. X. ἄδηλον μὲν ἔτι οὖσαν τότε, πρὸ δὲ ὀλί-
γων ἐτῶν γνωρισθεῖσαν παρά τινων τῶν ἀπὸ
τῆς Δύσεως ἐλθόντων καὶ ἀναγγειλάντων·
ὥστε οἱ ἀναγγειλάντες φαίνεται ὅτι ἦλθον εἰς
Ἀνατολήν περὶ τὸ 376, ὅτε καὶ ἡ ἑορτὴ ὑπαρ-
ξιν ἔλαβεν. Πόσον δὲ ἡ συνείδησις τῶν τότε
Χριστιανῶν ἐταράχθη ἐκ τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἐ-
ορτῆς ταύτης ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανίων,
ὡς νεωτερισμὸν τοῦτο θεωρησάντων, φαίνεται,
ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου τοῦ θεοῦ Χρυσόστομου,
ἐν ᾧ διαίρει τοὺς ἀκρατάς αὐτοῦ εἰς ἐγκα-
λοῦντας καὶ ἀπολογουμένους.

Ἐντὸς ὀλίγου ὁμως ἡ ἑορτὴ αὕτη, μετ' ἐν-
θουσιασμοῦ ἐγένετο μεγάλη ἑορτὴ τῆς Ἐκκλη-
σίας, καὶ οὐ μόνον κέντρον πασῶν τῶν ἀκινή-
των ἑορτῶν, ἀλλὰ καὶ τεσσαρακονθήμερος πρὸ
ταύτης ὄρισθη νηστεία, ὅπως οἱ πιστοὶ δεόν-
τως προετοιμάσωσιν ἑαυτοὺς εἰς ὑποδοχὴν τοῦ
εἰς γῆν κατερχομένου Λυτρωτοῦ.

Λαμπρὰ καὶ πλήρης βαθυτάτου χριστιανι-
κοῦ συναίσθηματος ἐστὶν ἡ

Ἀκολουθία τῶν Ὁρῶν

ἡ κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων ἀ-
ναγιγνωσκόμενη, ἣτις ὅταν ἡ παραμονὴ πί-
πτη ἐν Σαββάτῳ ἢ ἐν Κυριακῇ ἀναγινώσκει-
ται τῇ Παρασκευῇ. Ὀνομάζονται δὲ Ὁραὶ,

κατ' ἀναλογίαν τῶν συνήθων ὥρῶν τῆς ἡμέ-
ρας, καθ' ἃς οἱ Χριστιανοὶ καὶ ἰδίως οἱ ἐν ταῖς
Μοναῖς πρέπει νὰ προσεύχωνται εἰς τὸν Θεόν,
εἰσι δὲ τέσσαρες ἐν τῇ πρώτῃ εὐλογοῦμεν τὸν
Θεὸν ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔργου ἡμῶν· ἡ τρίτῃ ἀναγι-
νώσκειται εἰς ἀνάμνησιν τῆς καθόδου τοῦ ἁγ.
Πνεύματος, ἡ δὲ 5' καὶ 6' εἰς ἀνάμνησιν τοῦ
σταυρικοῦ θανάτου, καὶ τοῦ ἀπὸ ὥρας ἕκτης μέ-
χρι ὥρας ἐνάτης συμβάντος ζοφεροῦ σκότους.

Πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς Π. Διαθήκης περικοπᾶι ἀ-
ναφέρουσι τὰς πρὸ χιλιᾶδων ἐτῶν περὶ τῆς γεν-
νήσεως τοῦ Χριστοῦ ῥηθείσας προφητείας, αἱ δὲ
τῆς Ν. Διαθήκης ἀφηγοῦνται, πῶς λεπτομερῶς
αὗται ἐξεπληρώθησαν. Ἐν ἐκάστῃ ὥρᾳ ἀναγι-
νώσκονται τρεῖς ψαλμοὶ, δύο τροπάρια ψάλλον-
ται, τρία ἰδιόμελα, ἀναγινώσκειται μίᾳ προφη-
τεία, εἰς Ἀπόστολος, ἐν Εὐαγγέλιον, ἐν κον-
τάκιον καὶ δύο εὐχαί.

Τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῇ ἀναγνώσει τῶν προ-
φητειῶν κατέχει ἡ μικρὰ περικοπὴ τοῦ Μι-
χαίου ἐ. 2—4. ἐν ἣ πρὸ 700 ἐτῶν ἐν πνεύ-
ματι ὄρᾳ ὁ προφήτης οὐ μόνον τὸν μέλλοντα
Ἐνδοξον Ἀρχοντα τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τὸν ἕως
ἄκρων γῆς μεγαλυνησόμενον Ποιμένα, ἀλλὰ
προλέγει ῥητῶς καὶ τὴν χώραν καὶ τὸν τόπον
τῆς γεννήσεως τούτου: «Καὶ σὺ Βηθλεεμ¹, οἶκος
τοῦ Ἐφραθα², ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιᾶσιν
Ἰουδα: ἐκ σοῦ μου ἐξελεύσεται Ἡγούμενος, τοῦ
εἶναι εἰς Ἀρχοντα ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ αἱ ἐξο-
δοὶ αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος.» =
Καὶ σὺ Βηθλεεμ εἶσαι τόσον μικρὰ, ὥστε οὔτε
χιλιοὶ πολῖται δὲν δύνανται νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ
σοῦ ὅπως ἀποτελέσωσι μίαν χιλιᾶδα (ἐπειδὴ ὁ
Ἰουδαϊκὸς λαὸς ἦτο διηρημένος εἰς χιλιᾶδας,
καὶ ἐκάστη χιλιὰς εἶχεν ἴδιον ἡγεμόνα) καὶ ὁ-
μως ἀπὸ σοῦ θέλει ἐξέλθει ὁ μέγας Ἀρχων τοῦ
Ἰσραὴλ, οὐτινος ἡ ὑπαρξὶς ὑπάρχει ἤδη ἐξ
αἰῶνος.

Ἦμολογία. Ὁ ἐλληνικὸς νοῦς φύσει ποιη-
τικὸς ὢν, εὐρῶν δὲ καὶ θέμα, ἐν ᾧ τὸ ὕψιστον
θαῦμα μετὰ ποικίλων ἐξοχικῶν ἀντικειμένων
καὶ περιστάσεων ποιητικῶν συνδέεται, οἷα ἡ ἐν
νυκτὶ γέννησις, ἡ ἔρημος, ἡ φάτνη, οἱ ἄγγελοι,
ὁ ὕμνος, οἱ ποιμένες, τὰ ποίμνια, οἱ μάγοι, τὰ
δῶρα, ὁ ἀστὴρ, τὸ σπήλαιον, κτλ. προστεθείσθω
δὲ καὶ ἡ ζάλη τοῦ Ἰωσήφ ἐπὶ τοῖς συμβαίνου-
σιν, ἀπετέλεσε τι ὑψηλὸν καὶ ὠραῖον τῷ ὄντι,
ὡς δεικνύουσιν οἱ λαμπροὶ καὶ ἐξοχοὶ ὕμνοι
ἀμιμήτου καλλονῆς, οὓς οἱ ὕμνογράφοι τῆς
Ἐκκλησίας τῇ ἑορτῇ ταύτῃ ἐπλεξαν. (Δαμα-
σκηνός, Κοσμάς, Γερμανός, Ἀνατόλιος)

1. Βηθλεεμ ἐρμηνεύεται οἶκος ἄρτου.

2. Ἀρχαιότερον ὄνομα τῆς Βηθλεεμ, ὅπερ τίθησιν ὁ
προφήτης, ὅπως διακρίνη ταύτην ἐτέρας Βηθλεεμ ἐν γῇ
Ζαβουλὼν. Ἡ Βηθλεεμ δὲ ἐν ἣ ἐγεννήθη ὁ I. X. καλεῖ-
ται καὶ πόλις Δαβὶδ (Λουκ. 6'. 4.) διότι ἐν αὐτῇ ἐγεν-
νήθη ὁ Δαβὶδ, ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἰεσσαὶ καὶ οἱ πρόγονοι
αὐτοῦ.

Ἡ Κασσιανὴ δὲ, ἥτις καὶ τὸ περίφημον δοξαστικὸν τῆς μεγάλης τρίτης συνέγραψεν, αὐτὴ καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ λαμπρῶς τὸ γυναικεῖον φύλον ἀντεπροσώπευσε, πλέξασα τὸ ὄρατον δοξαστικὸν τοῦ Ἑσπερινοῦ διακρινόμενον διὰ τὰς ἐν αὐτῷ ἱστορικὰς γνώσεις, καὶ τὰς ὠραίας αὐτοῦ ἀντιθέσεις: «Αὐγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς, ἡ πολυαρχία τῶν ἀνθρώπων ἐπαύσατο καὶ σου ἐνανθρωπήσαντος ἐκ τῆς Ἀγνῆς, ἡ πολυθεΐα τῶν Εἰδώλων κατήρηται. Ὑπὸ μίαν βασιλείαν ἐγκόσμιον αἱ πόλεις γεννῆνται, καὶ εἰς μίαν Δεσποτείαν Θεότητος τὰ Ἔθνη ἐπίστευσαν. Ἀπεγράφησαν οἱ λαοὶ τῷ δόγματι τοῦ Καίσαρος, ἐπεγράφημεν οἱ πιστοὶ ὀνόματι Θεότητος, Σοῦ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ ἡμῶν. Μέγα Σου τὸ ἔλεος δόξα Σοι».

Μεθεόρτια.—Ἡ 26 Δεκεμβρίου εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τιμὴν τῆς Θεοτόκου, ἡ δὲ 27 εἰς τιμὴν τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου, διότι ὁ θάνατος αὐτοῦ θεωρεῖται γέννησις διὰ τὴν πέραν τοῦ τάφου ζωὴν, δι' ἧ καὶ ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου τῶν μαρτύρων καλεῖται ἡμέρα γενέθλιος.

Ἡ δυτικὴ Ἐκκλησία τὴν μὲν 26 Δεκεμβρίου ἑορτάζει τὴν μνήμην τοῦ ἁγ. Στεφάνου, τῇ δὲ 27 τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου ὡς τοῦ κατ' ἐξοχὴν συγγραφέως τοῦ ἐσαρκωθέντος Λόγου!.

Γ. ΛΑΜΠΙΑΚΗΣ. δ. φ.

Ἐν παρελθόντι φύλλῳ προαναγγείλαμεν τὴν εἰς ἐν τεύχος ἔκδοσιν τῶν χαρισμάτων μύθων, ὅσους ὁ ἐκ τῶν συνεργατῶν ἡμῶν κ. Π. Ι. Φέρμπος κατὰ καιροῦς ἐν διαφόροις φύλλοις ἔχει δημοσιεύσει, μετὰ καὶ τινῶν ἄλλων αὐτοῦ ἀνεκδότων. Τὸ βιβλίον τοῦτο, καλλιτεχνικῶς τετυπωμένον, ἐκδίδεται τὰς ἡμέρας ταύτας. Ἐξ αὐτοῦ δὲ παραλαβόντες, τῇ εὐμενείᾳ παραχωρήσει τοῦ συγγραφέως, δημοσιεύμεν ἐνταῦθα τὸν ἐπόμενον μύθον, ἐν ᾧ, ὡς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς, ἀμιλλᾶται ἡ χάρις καὶ ἡ ἀφέλεια τοῦ ὕφους πρὸς τὴν τέχνην τοῦ συγγραφέως.

Σ. τ. Δ.

ΖΕΥΣ ΚΑΙ ΠΙΘΗΚΟΣ

Λέγουσιν ὅτι ὅτε πρῶτον εἰς τὰς χεῖράς του τὰς θείας ἔλαβεν ὁ Ζεὺς τοῦ κόσμου τὰς βασιλικὰς ἡνίας, προσεκάλεσε πᾶν ζῷον ἐλευθέρως νὰ τῷ εἴπῃ τί φρονεῖ περὶ τοῦ κόσμου, καὶ ἂν τίποτε τοῦ λείπῃ, τὰ δὲ ζῷα, μὲ δειλίαν προσερχόμενα, ἐξύμνονον τοῦ παντός τὴν συμμετρίαν.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἦλθε καὶ ὁ πίθηκος δρομαῖος, καὶ τὸν θρόνον προσκυνήσας τοῦ Διὸς ἐδαφαιώσας, ἤσχεσε μὲ τὴν συνήθη χάριν του καὶ πονηρίαν πρὸς τὸν Δία νὰ ἐκθέσῃ καὶ τὴν γνώμην τὴν ἰδίαν. Μεταξὺ πολλῶν γελοίων εἶπε τελευταῖον καὶ ταῦτα μετὰ μορφασμῶν μυρίων.

1. Σημειώσεως ἄξιον ἐστὶν ὅτι ἐν τῇ δυτικῇ Ἐκκλησίᾳ ἕκαστος ἱερεὺς κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ αὐτὸς νὰ λειτουργήσῃ τρίς ὁ δὲ Πάπας κατ' ἄρχατον ἔθος εὐλογεῖ ἕξους καὶ πῖλον, ἅτινα ἀποστέλλει· δῶρον εἰς ὃν εὐδοκεῖ εὐγενῆ φιλικόν του οἶκον.

«Γίνωσκε, Ζεῦ πάτερ, ὅτι εἰς τὸν κόσμον σου μεγάλη ἀταξία βασιλεύει καὶ ἄς λέγωσιν οἱ ἄλλοι ὅ ἡ θεῖον ἢ ἰσότης λείπει καὶ ἡ συμμετρία. Τοῦτο εἶνε ἡ μαγίστη πρὸς τὸν κόσμον ἀδικία.

Τέλος, ἅπαντα τὰ ὄντα ἔπρεπε νὰ εἶνε ἴσα μὲ τὰ μετ' αὐτῶν συζῶντα.

«— Ἐγχεῖς δίκαιον τῷ ὄντι, ἀπεκρίθη ὁ Κρονίδης, καὶ ὀρθῶς τὴν ἀταξίαν εἰς τὸν κόσμον ἀποδίδεις. Γενικὴ λοιπὸν ἰσότης: ὅσα ἐν τῷ κόσμῳ ζῶσι, πάντα μετὰ σοῦ εἰς σκνίπας θεὰ μεταμορφωθῶσιν.

Εὐχαριστημένος εἶσαι;

Ἐκκληροῦται ἡ εὐχὴ σου, πλέον μὴ παραπονήσαι.

«— Ὅχι· δά! εἶπεν ἐκεῖνος καὶ ἐπήδησ' ἐν τῷ μέσῳ. Μεταμόρφωσιν ἐξήτουν ὄχι διὰ νὰ ἐκπέσω!

— Λοιπὸν ἔστω, ἀπεκρίθη ὁ Θεός, τὰ τόσα τόσα τῶν μυρμηκῶν καὶ κωνόπων τὰ γάματα, κ' ἐν γένει ὅσα εἰς τὴν γῆν ἐπάνω ζῶσιν,

εἰς ἐλέφαντας μεγάλους θεὰ μεταμορφωθῶσι.»

Παρευθὺς ὁ λόγος οὗτος τοῦ Διὸς ἐξεπληρώθη κ' ἡ γῆ ὅλη ἐκ σωμάτων τεραστίων ἐπληρώθη ὥστε πλέον δὲν ἐξήρκει ὅλ' ἡ ἐπιφάνειά της νὰ χωρέσῃ καὶ νὰ θρέψῃ τὰ οὐκ ὀλίγα τέρατά της.

Καὶ ὁ φίλος μας ὁποῖαν γνώμην εἶχεν εἰς ἐκεῖνην τὴν τῶν πάντων συμμετρίαν;

«ὦ! ἐκεῖνος, μὴ ῥωτάτε. . . ὅλος μεταμορφωμένος εἰς ἐλέφαντα μεγάλον, καταστενωχωρημένος, συγκρουόμενος ἀπαύστως μετὰ τῶν χονδρῶν γειτόνων καὶ ἀδυνατῶν ὁ τάλας ἐν νὰ κάμῃ βῆμα μόνον,

Ἐκλαίει καὶ ἐνθυμεῖτο

τὰ μικρὰ πηδήματά του εἰς τὰ δάση ὅτε ἦτο.

Κ' ἔκραξε: «Θεε, ὡς πότε ὁ λαὸς αὐτὸς ὁ γίγας φοβερὰ θὰ με πιεξῇ! σώσον με, Θεε, ὀλίγας ναί, ὀλίγας σιγμὰς μόνον μάλιστα μάλιστα θὰ ἀνθῆξω ὁδός μοι τόπον νὰ βοσκῶ καὶ διάστημα νὰ τρέξω!»

Ὁ μωρὸς μετεμελήθη.

«Ὁ δὲ Ζεὺς εἰς τοὺς κλαυθμούς του μειδίων τῷ ἀπεκρίθη:

«Αἶ, ἐλέφα μου, τί τόπον καὶ διάστημα γυρεύεις; κ' ἡ ἰσότης τί θὰ γείνη, τὴν ὅποιαν σὺ λατρεύεις; κ' ἔπειτα ὡς ὅλοι ζῶσιν, οὕτω πᾶσι καὶ σὺ θὰ ζήσῃς.

— ὦ ἀν ἦτο, ὦ Ζεῦ πάτερ, δυνατόν νὰ μου χάρισῃς

τὴν προχθεσινὴν μορφήν μου, μετ' αὐτῆς καὶ τὴν προτέραν τρισευδαίμονα ζωὴν μου!

«— Αἶ, ἐλέφα μου, μέγας δὲν ὠρέγεσο νὰ γείνης; Ἐγενεῖς; τί τὴν προτέραν τώρα θέσιν σου προκρίνεις; Εἶδες ὅτ' ἡ ἀνίσότης συγκρατεῖ τὰ πάντα; εἶδες Εἶδες πῶς; τὰ ὄνειρά σου ἦσαν μάταια ἐλπίδες; Ἀλλὰ πάλιν τὴν μορφήν σου, μετ' αὐτῆς καὶ τὴν προτέραν τρισευδαίμονα ζωὴν σου.»

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ ἰατρός Μ* ἔχει ὀρισμένον τιμήμα δι' ἐκάστην ἰατρικὴν συμβουλὴν διδομένην κατ' οἶκον δέκα φράγκα.

Πρό τινος εὐπορὸς τις παντοπώλης, ἀφοῦ πρῶτον τοῦ ἐζήτησεν ἰατρικὴν συμβουλὴν διακρίσασαν ἡμίσειαν ὄραν, λαμβάνει τὴν συνταγὴν ἣν τῷ ἔγραψεν ὁ ἰατρός καὶ ἀποθέτει εἰς τὴν ἀκρὰν τῆς τραπέζης ἐν πεντόφραγκον μόνον. Ὁ ἰατρός βλέπει αὐτὸ, καὶ διὰ κινήματος δὴθεν